
TARCZA ANTYKRYZYSOWA 3.0.

Sosnowiec, dnia 19 maja 2020 r.

SPIS TREŚCI

Spis treści

1. Zagadnienia wstępne - Przedmiot informacji prawnej	3
2. Definicje.....	4
3. Prawo pracy.....	5
4. Terminy	8
5. E-rozprawy	9
6. Sprawy pilne	10
7. Zmiany w zakresie innych aktów prawnych.....	11
8. Przepisy intertemporalne.....	16
PODPISY	17

ZAGADNIENIA WSTĘPNE – PRZEDMIOT INFORMACJI PRAWNEJ

1. Zagadnienia wstępne - Przedmiot informacji prawnej

Przedmiotem informacji prawnej jest prezentacja rządowych rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U.2020.875; dalej: **ustawy o działaniach osłonowych**).

Informacja prawna została przygotowana w oparciu o ustawę o działaniach osłonowych z dnia 14 maja 2020 r., która weszła w życie w dniu 16 maja 2020 r.

Informacja prawna przedstawia zagadnienia istotne z punktu widzenia interesu przedsiębiorcy dotkniętego skutkami epidemii koronawirusa COVID-19, natomiast nie wyczerpuje wszystkich, regulowanych ustawą o działaniach osłonowych kwestii.

W treści informacji prawnej podkreślono fragmenty, których treść może mieć kluczowe, praktyczne znaczenie dla przedsiębiorcy.

DEFINICJE

2. Definicje

Jeżeli w informacji prawnej jest mowa o **ustawie o COVID-19**, rozumie się przez to ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 374).

Ponadto pojęcia przedsiębiorcy, mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy i dużego przedsiębiorcy należy rozumieć w sposób przyjęty na gruncie poprzednich ustaw z pakietu tzw. Tarcz antykryzysowych (1.0. i 2.0).

PRAWO PRACY

3. Prawo pracy

Ustawodawca wprowadza także zmiany w obszarze prawa pracy i szeroko pojętego zatrudnienia.

3.1. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy

Ustawa o działaniach osłonowych wprowadza zmiany w zakresie dodatkowego zasiłku opiekuńczego przysługującego w związku z COVID-19 (nowelizacja art. 4 ustawy o COVID-19):

W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19 ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 4, zwolnionemu od pełnienia służby z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy przez okres nie dłuższy niż 14 dni.

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy, o którym mowa wyżej, przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 4, zwolnionemu od pełnienia służby z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, albo dorosłą osobą niepełnosprawną również w przypadku otwarcia placówek, o których mowa w tych przepisach, w czasie trwania COVID-19 przez okres nie dłuższy niż 14 dni. W okresie tym uwzględnia się okres, o którym mowa wyżej.

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 1a ustawy o COVID-19, oraz zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w art. 4a ust. 1 ustawy o COVID-19, przysługuje od dnia 25 maja 2020 r., w wymiarze odpowiednio wskazanym w art. 4 ust. 1 i 1a oraz art. 4a ust. 2 ustawy o COVID-19.

3.2. Cudzoziemcy

Ustawą o działaniach osłonowych ustawodawca zmienia ustawę o COVID-19, wprowadzając nowe regulacje dotyczące zatrudnienia cudzoziemców (art. 15z⁵ – 15z⁹ ustawy o COVID-19).

Art. 15z⁵ umożliwia podmiotom powierzającym wykonywanie pracy cudzoziemcom, w następstwie COVID-19, dokonywanie modyfikacji warunków wykonywania pracy przez cudzoziemców bez zmiany ich dotychczasowych zezwoleń na pracę, oświadczeń czy zezwoleń na pobyt. Dotyczy to:

- a) powierzania pracy zdalnej (art. 3),
- b) wprowadzenia przestoju ekonomicznego, obniżonego wymiaru czasu pracy (art. 15g ust. 8),
- c) szczególnych rozwiązań m.in. dla firm infrastruktury krytycznej (art. 15x ust. 1),
- d) porozumienia o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy w ramach 12 miesięcznego okresu rozliczeniowego lub o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia (art. 15zf ust. 1).

Wprowadzono także zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę dla cudzoziemców wykonujących pracę sezonową w zakresie podklas działalności określonych według klasyfikacji PKD, o ile cudzoziemiec po dniu 13 marca 2020 r. posiadał zezwolenie na pracę lub oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (nowowprowadzony art. 15z⁷).

Odstąpiono od wymogu osobistego złożenia dokumentów do wydania wizy przez cudzoziemca ubiegającego się o wydanie wizy krajowej na terytorium swojego państwa (art. 15z⁹).

PRAWO PRACY

Przedłużono ważności kart pobytu członków rodziny obywatela UE do 30. dnia od odwołania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego (w zależności od tego, który obowiązywał jako ostatni – art. 15z⁶).

3.3. Świadczenie postojowe

Ustawodawca wprowadza zmiany w zakresie świadczenia postojowego poprzez nowelizację art. 15z⁴ ustawy o COVID-19.

Świadczenie postojowe przysługuje osobie, która rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed dniem 1 kwietnia 2020 r. (dotychczas 1 lutego 2020 r.).

3.4. Pożyczka dla mikroprzedsiębiorcy

Ustawodawca wprowadza zmiany w zakresie pożyczki dla mikroprzedsiębiorcy poprzez nowelizację art. 15z⁵ ustawy o COVID-19:

W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 starosta może, na podstawie umowy, udzielić ze środków Funduszu Pracy jednorazowo pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, który prowadził działalność gospodarczą przed dniem 1 kwietnia 2020 r. (dotychczas 1 marca 2020 r.).

3.5. Dofinansowanie na pracowników niepełnosprawnych

Zgodnie z nowowprowadzonym do ustawy o COVID-19 art. 15z⁶:

Pracodawca będący przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 15z⁵ ust. 1 (tj. korzystający z dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników na podstawie umowy ze starostą), korzystający z dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r.

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 i 568), w części niepodlegającej dofinansowaniu na podstawie tej ustawy może otrzymać dofinansowanie, o którym mowa w art. 15z⁵ albo art. 15z⁶.

Przepis ten umożliwia przedsiębiorcom pozyskanie środków z Tarczy także na pracownika niepełnosprawnego na podstawie art. 15z⁵ (dofinansowanie od starosty) albo art. 15z⁶ w części niepodlegającej dofinansowaniu na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

3.6. Dokumenty potwierdzające posiadanie uprawnień i kwalifikacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Dokumenty potwierdzające posiadanie określonych uprawnień lub kwalifikacji, wydane na podstawie aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 237¹⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r., zachowują ważność, nie dłużej jednak niż do 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii (art. 31m¹ ustawy o COVID-19).

Nowododany art. 31m¹ ustawy o COVID-19 wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 7 marca 2020 r.

3.7. Zwolnienie ze składek ZUS

Ustawodawca nowelizuje art. 31z^o ustawy o COVID-19 wprowadzając regulacje dotyczące zwolnienia z opłacania składek osobom opłacającym je na własne ubezpieczenie w sytuacji, gdy ich przychód był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r., ale ich dochód z tej działalności nie był wyższy niż 7000 zł:

Na wniosek płatnika składek będącego osobą prowadzącą pozarolniczą działalność opłacającego składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu

PRAWO PRACY

składek za okres od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., jeżeli prowadził działalność przed dniem 1 kwietnia 2020 r. i:

- 1) przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek, był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. oraz
- 2) dochód z tej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek, nie był wyższy niż 7000 zł.

Na wniosek płatnika składek będącego przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, opłacającego składki wyłącznie na własne ubezpieczenie zdrowotne zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na jego obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne za okres od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., jeżeli prowadził działalność przed dniem 1 kwietnia 2020 r. i przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek:

- 1) nie był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. albo
- 2) był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. oraz dochód z tej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek, nie był wyższy niż 7000 zł.

Do zwolnienia będą też uprawnieni korzystający z tzw. ulgi na start.

W przypadkach, o których mowa wyżej, zwalnia się z obowiązku opłacenia należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej za kwiecień i maj 2020 r. także wówczas, gdy należności te zostały opłacone. Opłacone należności z tytułu składek podlegają zwrotowi na zasadach określonych w art. 24 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

3.8. Kwoty wolne od potrąceń

Art. 52 ustawy o działaniach osłonowych ustawodawca zwiększa kwoty wolne od potrąceń wskazane w kodeksie pracy.

Jeżeli z powodu podjętych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działań służących zapobieganiu zarażeniem wirusem SARS-CoV-2 pracownikowi zostało obniżone wynagrodzenie lub członek rodziny pracownika utracił źródło dochodu, kwoty określone w art. 87¹ § 1 kodeksu pracy (kwoty wolne od potrąceń) ulegają zwiększeniu o 25% na każdego nieosiągającego dochodu członka rodziny, którego pracownik ten ma na utrzymaniu.

Przepis ten definiuje także pojęcia członka rodziny i dziecka.

TERMINY

4. Terminy

Ustawa o działaniach osłonowych w art. 68 „odwiesza” bieg zawieszonych terminów z dniem 23 maja 2020 r.

Terminy, o których mowa w art. 15zr ust. 1 (terminy administracyjne), których bieg nie rozpoczął się, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Terminy, o których mowa w art. 15zr ust. 1 (terminy administracyjne), których bieg uległ zawieszeniu, biegną dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15zsz (terminy procesowe i sądowe), których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15zsz tej ustawy, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15zsz (terminy procesowe i sądowe), których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zsz tej ustawy, biegną dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Z dniem wejścia w życie ustawy o działaniach osłonowych rozpoczyna się także bieg przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

E-ROZPRAWY

5. E-rozprawy

W nowododanych art. 15 zzs¹-zsz⁵ ustawy o COVID-19 umożliwiono przeprowadzanie e-rozpraw (rozpraw przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku):

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego:

- 1) rozprawę lub posiedzenie jawne przeprowadza się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w nich uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu, chyba że przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego bez użycia powyższych urządzeń nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nim uczestniczących;
- 2) przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, zaś przeprowadzenie wymaganych przez ustawę rozprawy lub posiedzenia jawnego mogłoby wywołać nadmierne zagrożenie dla zdrowia osób w nich uczestniczących i nie można przeprowadzić ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, a żadna ze stron nie sprzeciwiła się przeprowadzeniu posiedzenia niejawnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia ich o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne;
- 3) jeżeli ze względu na szczególne okoliczności prezes sądu tak zarządzi, członkowie składu, z wyjątkiem przewodniczącego i referenta sprawy, mogą brać udział w posiedzeniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, z wyjątkiem posiedzenia, na którym dochodzi do zamknięcia rozprawy.

Jeżeli w sprawie rozpoznawanej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w całości, sąd może zamknąć rozprawę i wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym po uprzednim odebraniu od stron lub uczestników postępowania stanowisk na piśmie.

Jeżeli w sprawie rozpoznawanej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, w której apelację wniesiono **przed dniem 7 listopada 2019 r.**, sąd drugiej instancji uzna, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, może skierować sprawę na posiedzenie niejawne, chyba że strona wniesie o przeprowadzenie rozprawy lub wnosiła o przeprowadzenie niepodlegającego pominięciu dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania stron. Sąd rozpoznaje jednak sprawę na posiedzeniu niejawnym w razie cofnięcia pozwu, cofnięcia apelacji albo jeżeli zachodzi nieważność postępowania.

Analogiczne zmiany dotyczą także postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

SPRAWY PILNE

6. Sprawy pilne

Ustawa o działaniach osłonowych rozszerzyła też katalog spraw pilnych, które podlegają rozpoznaniu przez sądy niezależnie od ogłoszonego stanu epidemii (znowelizowany art. 14a ustawy o COVID-19) o sprawy:

- w których są stosowane zatrzymanie albo środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania,
- przesłuchanie świadka w postępowaniu przygotowawczym przez sąd na podstawie art. 185a-185c albo art. 316 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, 413 i 568), jeżeli o przeprowadzenie przesłuchania w trybie przewidzianym dla rozpoznawania spraw pilnych wniosł prokurator,
- dotyczące warunkowego umorzenia postępowania, zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej oraz odwołania warunkowego zwolnienia,
- o rozpoznanie wniosku restrukturyzacyjnego i prowadzone po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego,
- o ogłoszenie upadłości oraz prowadzone po ogłoszeniu upadłości,
- o wyrażenie zgody na wykonanie czynności medycznych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry,
- o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

ZMIANY W ZAKRESIE INNYCH AKTÓW PRAWNYCH

7. Zmiany w zakresie innych aktów prawnych

7.1. Nieważność umów przewłaszczenia na zabezpieczenie nieruchomości mieszkalnej konsumenta

Ustawa o działaniach osłonowych wprowadza nowy art. 387¹ kodeksu cywilnego, zgodnie z którym nieważna jest umowa, w której osoba fizyczna zobowiązuje się do przeniesienia własności nieruchomości służącej zaspokojeniu jej potrzeb mieszkaniowych w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z tej lub innej umowy niezwiązanej bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby, w przypadku gdy:

- 1) wartość nieruchomości jest wyższa niż wartość zabezpieczanych tą nieruchomością roszczeń pieniężnych powiększonych o wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od tej wartości za okres 24 miesięcy lub
- 2) wartość zabezpieczanych tą nieruchomością roszczeń pieniężnych nie jest oznaczona, lub
- 3) zawarcie tej umowy nie zostało poprzedzone dokonaniem wyceny wartości rynkowej nieruchomości przez biegłego rzeczoznawcę.

Do umów przewłaszczenia na zabezpieczenie, o których mowa wyżej, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy o działaniach osłonowych, stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 63 ustawy o działaniach osłonowych).

7.2. Licytacja z nieruchomości na nowych zasadach

Ustawa o działaniach osłonowych wprowadza zmiany w kodeksie postępowania cywilnego, dodając do przepisów działu VI – egzekucja z nieruchomości art. 952¹.

Termin licytacji lokalu mieszkalnego lub nieruchomości gruntowej zabudowanej

budynkiem mieszkalnym, które służą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika, wyznacza się na wniosek wierzyciela.

Wierzyciel jest uprawniony do złożenia wniosku, o którym mowa wyżej, jeżeli wysokość egzekwowanej należności głównej stanowi co najmniej równowartość jednej dwudziestej części sumy oszacowania.

Jeżeli egzekucję z nieruchomości prowadzi kilku wierzycieli, termin licytacji nieruchomości, o której mowa wyżej, wyznacza się również w przypadku, gdy wnioski w tym przedmiocie złożyli wierzyciele, których łączna wysokość egzekwowanych należności głównych stanowi co najmniej równowartość jednej dwudziestej części sumy oszacowania.

Przepisów powyższych nie stosuje się, jeżeli należność przysługuje Skarbowi Państwa, wynika z wyroku wydanego w postępowaniu karnym lub mimo niespełnienia warunków przewidzianych w tych przepisach zgodę na wyznaczenie terminu licytacji wyraził dłużnik, do którego nieruchomość należy, albo sąd. Sąd wyraża zgodę na wyznaczenie terminu licytacji na wniosek wierzyciela, jeżeli przemawia za tym wysokość i charakter dochodzonej należności lub brak możliwości zaspokojenia wierzyciela z innych składników majątku dłużnika. Na postanowienie sądu oddalające wniosek wierzyciela przysługuje zażalenie.

Licytacji lokalu mieszkalnego lub nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym, które służą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika, nie przeprowadza się w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz 90 dni po jego zakończeniu.

Powyższe regulacje znajdują zastosowanie również do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy o działaniach osłonowych, jeżeli przed tą datą nie został złożony przez wierzyciela wniosek o wyznaczenie terminu pierwszej licytacji (art. 64 ustawy o działaniach osłonowych).

ZMIANY W ZAKRESIE INNYCH AKTÓW PRAWNYCH

7.3. Prawo spółdzielcze

W zakresie ustawy Prawo spółdzielcze doprecyzowano przepis art. 35 § 3 poprzez nadanie mu następującego brzmienia:

Statut może przewidywać powołanie także innych organów niż wymienione w § 1 (tj. innych organów niż: walne zgromadzenie, rada nadzorcza, zarząd, zebrania grup członkowskich), składających się z członków spółdzielni. W takim przypadku statut określa zakres uprawnień tych organów oraz zasady wyboru i odwoływania ich członków. Do zwoływania posiedzeń tych organów i warunków podejmowania przez nie uchwał przepisy § 4¹-4⁴ stosuje się odpowiednio (tj. na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość).

7.4. Kodeks spółek handlowych (dematerializacja akcji)

Ustawa o działaniach osłonowych wprowadza zmiany w zakresie ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1798 oraz z 2020 r. poz. 288; dalej: ustawy o zmianie k.s.h.), przewidując przesunięcie planowanej dematerializacji akcji o 3 miesiące.

Moc obowiązująca dokumentów akcji wydanych przez spółkę wygasa z mocy prawa z dniem 1 marca 2021 r. (a nie, jak wcześniej planowano, z dniem 1 stycznia 2021 r.). Z tym samym dniem uzyskują moc prawną wpisy w rejestrze akcjonariuszy, a w przypadku spółki niebędącej spółką publiczną w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu dotychczasowym, której walne zgromadzenie podjęło uchwałę o zarejestrowaniu jej akcji w depozycie papierów wartościowych w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 9, zapisy jej akcji na rachunkach papierów wartościowych (nowe brzmienie art. 15 ust. 1 ustawy o zmianie k.s.h.). Przez ustawę zmienianą w art. 9 należy rozumieć ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 623 i 1655).

Wezwania spółki do złożenia dokumentów akcji w spółce przez akcjonariuszy nie mogą

być dokonywane w odstępie dłuższym niż miesiąc ani krótszym niż dwa tygodnie. Pierwszego wezwania dokonuje się do dnia 30 września 2020 r. (nowe brzmienie art. 16 ust. 2 ustawy o zmianie k.s.h.; pierwotnie był to termin: 30 czerwca 2020 r.).

Do dnia 1 marca 2021 r. do wykonywania i przenoszenia praw z akcji na okaziciela, których dokumenty zostały złożone w spółce, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące akcji imiennych (nowe brzmienie art. 19 ustawy o zmianie k.s.h.).

Do spółek publicznych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu dotychczasowym, których akcje do dnia 1 marca 2021 r. nie były dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzone do obrotu w alternatywnym systemie obrotu albo zostały wycofane lub wykluczone z takiego obrotu przed tym dniem, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 9 dotyczące spółek publicznych w brzmieniu nadanym ustawą o zmianie k.s.h. (nowe brzmienie art. 20 ust. 1 ustawy o zmianie k.s.h.).

Ustawa o zmianie ustawy o k.s.h. ma wejść w życie z dniem 1 marca 2021 r. (z kilkoma wyjątkami dotyczącymi poszczególnych przepisów tej ustawy).

7.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Ustawodawca znowelizował art. 52m ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26 lipca 1991 r., poszerzając katalog świadczeń i zasiłków wolnych od podatku dochodowego.

Wolne od podatku dochodowego są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w 2020 r.:

- 1) świadczenia postojowe, o których mowa w art. 15zq ustawy o COVID-19;
- 2) świadczenia polegające na zakwaterowaniu i wyżywieniu, o których mowa w art. 15x ust. 3 pkt 1 ustawy o COVID-19,
- 3) zasiłki otrzymane na podstawie art. 31zy³ ustawy o COVID-19.

Ponadto, w znowelizowanym art. 15zj ustawy o COVID-19, ustawodawca przedłuża –

ZMIANY W ZAKRESIE INNYCH AKTÓW PRAWNYCH

z mocą wsteczną od dnia 1 maja 2020 r. – termin na złożenie przez podatnika zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za 2019 r. oraz wpłacenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych do dnia 1 czerwca 2020 r.

Złożenie organowi podatkowemu:

- 1) zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za 2019 r. oraz wpłacenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych,
- 2) deklaracji o wysokości daniny solidarnościowej, o której mowa w art. 30h ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz wpłacenie tej daniny
- po upływie terminu na ich złożenie, nie później jednak niż do dnia 1 czerwca 2020 r., jest równoznaczne ze złożeniem przez osobę fizyczną zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 § 4 ustawy z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2020 r. poz. 19, 568 i 695).

W przypadku, o którym mowa wyżej, organ nie wszczyna postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, a wszczęte umarza.

7.6. Penalizacja nowych czynów zabronionych – zmiany w Kodeksie karnym

Ustawodawca ustawą o działaniach osłonowych wprowadza także zmiany w Kodeksie karnym (nowododany art. 304 § 3 kodeksu karnego):

Kto, w zamian za udzielone osobie fizycznej świadczenie pieniężne wynikające z umowy pożyczki, kredytu lub innej umowy, której przedmiotem jest udzielenie takiego świadczenia z obowiązkiem jego zwrotu, niezwiązanej bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby, żąda od niej zapłaty kosztów innych niż odsetki w kwocie co najmniej dwukrotnie przekraczającej maksymalną wysokość tych kosztów określoną w ustawie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Tej samej karze podlega, kto, w związku z udzieleniem osobie fizycznej świadczenia

pieniężnego wynikającego z umowy pożyczki, kredytu lub innej umowy, której przedmiotem jest udzielenie świadczenia pieniężnego z obowiązkiem jego zwrotu, niezwiązanej bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby, żąda od niej zapłaty odsetek w wysokości co najmniej dwukrotnie przekraczającej stopę odsetek maksymalnych lub odsetek maksymalnych za opóźnienie, określonych w ustawie.

Co do zasady, przepisy te mają zastosowanie do czynów popełnionych po dniu wejścia w życie ustawy o działaniach osłonowych (art. 65 ustawy o działaniach osłonowych).

7.7. Zmiany w ustawie o transporcie drogowym

Zmianie uległ także art. 74 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym – aktualnie zgodnie z jego brzmieniem, inspektor przeprowadzający czynności kontrolne wprowadza dane o przeprowadzonej kontroli do centralnej ewidencji naruszeń stwierdzonych w wyniku przeprowadzanych kontroli. W przypadku stwierdzenia naruszeń uzasadniających nałożenie kary pieniężnej lub stwierdzenia wykroczeń uzasadniających nałożenie grzywny inspektor sporządza protokół kontroli.

7.8. Zmiany w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ustawodawca nowelizuje także art. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808), zwiększając limit dochodów uprawniający do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (z obecnych 800 zł do 900 zł):

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 900 zł o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego

ZMIANY W ZAKRESIE INNYCH AKTÓW PRAWNYCH

przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z zasadami określonymi wyżej, jest niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Zmiana wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2020 r., przy czym przepisy te znajdują zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy rozpoczynający się od dnia 1 października 2020 r. W sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na okresy świadczeniowe, które rozpoczęły się przed dniem 1 października 2020 r., stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 72 ustawy o działaniach osłonowych).

7.9. Zmiany w ustawie o odpadach i ustawie o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi

Ustawa o działaniach osłonowych przesuwa terminy składania sprawozdań o odpadach.

Uchylono art. 236a ust. 3 ustawy o odpadach traktujący o obowiązku wprowadzenia do Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami dokumentów ewidencji odpadów sporządzonych w formie papierowej niezwłocznie, nie później niż w terminie do dnia 31 stycznia 2021 r.

Podmioty zobowiązane do wpisu do rejestru z ustawy o odpadach (z art. 50 ust. 1 i art. 51 ust. 1) mogą prowadzić ewidencję odpadów na zasadach określonych w art. 236a ust. 1 (tj. w formie papierowej) przed uzyskaniem wpisu do rejestru.

Podmioty, o których mowa wyżej, nie stosują numeru rejestrowego na dokumentach.

W terminie do dnia 31 grudnia 2020 r. do podmiotów, które złożyły wniosek o wpis do rejestru (podmiotów określonych w art. 50 ust. 1), nie stosuje się przepisów art. 50 ust.

2 i 3 oraz art. 194 ust. 1 pkt 5 (dotyczących obowiązku wpisu do rejestru przed dniem rozpoczęcia działalności zobowiązującej do wpisu do rejestru).

Przesunięciu uległy także terminy sporządzenia sprawozdań:

Podmioty obowiązane do sporządzenia za rok 2019 sprawozdań, o których mowa w art. 73 i art. 74a, składają je w terminie do dnia 11 września 2020 r.

Podmioty obowiązane do sporządzenia za rok 2019 sprawozdań, o których mowa w art. 75, składają je w terminie do dnia 31 października 2020 r., z wyjątkiem podmiotów, o których mowa w art. 75 ust. 2 pkt 4 i 5, które składają je w terminie do dnia 11 września 2020 r.

W ustawie o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi także wprowadzono zmiany, dodając art. 72a o następującym brzmieniu:

Przedsiębiorcy, o których mowa w art. 46 ust. 1 (tj. prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksportujący odpady opakowaniowe lub dokonujący wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych), przeprowadzają audyt zewnętrzny za 2019 r. w terminie do dnia 30 września 2020 r.

Audytor przekazuje w terminie do dnia 15 listopada 2020 r.:

- 1) sprawozdanie z przeprowadzonego audytu, o którym mowa wyżej, audytowanemu przedsiębiorcy;
- 2) uwierzytelnioną kopię sprawozdania z przeprowadzonego audytu, o którym mowa wyżej:
 - a) marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę audytowanego przedsiębiorcy,
 - b) wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia działalności przez audytowanego przedsiębiorcę.

ZMIANY W ZAKRESIE INNYCH AKTÓW PRAWNYCH

7.10. Prawo energetyczne

Zgodnie z art. 49 ustawy o działaniach osłonowych, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii przekazywanie projektów umów lub projektów zmian w zawartych umowach oraz powiadomień określonych w art. 5 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 i 843) może nastąpić, po uzyskaniu zgody odbiorcy, z użyciem środków komunikacji elektronicznej.

Umowy, o których mowa w art. 5 ust. 5 i 6 ustawy Prawo energetyczne, to umowy w obszarze dostarczania paliw i energii.

PRZEPISY INTERTEMPORALNE

8. Przepisy intertemporalne.

Ustawa o działaniach osłonowych weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, tj. z dniem 16 maja 2020 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1, art. 2, art. 8, art. 46 pkt 47 w zakresie dodawanego art. 31zzg, oraz art. 63-65, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 7 w zakresie art. 12a ust. 4, art. 27 w zakresie art. 72a ust. 1, oraz art. 30 w zakresie 139b ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 30 kwietnia 2020 r.;
- 3) art. 10:
 - a) pkt 1 i 2, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia,
 - b) pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- 4) art. 14 pkt 1-7 i 12, które wchodzi w życie z dniem 21 grudnia 2020 r.;
- 5) art. 9, art. 16, art. 18 oraz art. 72, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2020 r.;
- 6) art. 29 pkt 7, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 13 marca 2020 r.;
- 7) art. 33, który wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem pkt 1 w zakresie art. 4b ust. 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- 8) art. 46:
 - a) pkt 1 i 2, które wchodzi w życie z dniem 25 maja 2020 r.,
 - b) pkt 3:
 - w zakresie art. 4d, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 kwietnia 2020 r.,
 - w zakresie art. 4e, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 8 marca 2020 r.,
 - c) pkt 19, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1

- maja 2020 r.,
- d) pkt 31, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 kwietnia 2020 r.,
- e) pkt 36, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 7 marca 2020 r.;
- 9) art. 58, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 kwietnia 2020 r.;
- 10) art. 59, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 18 kwietnia 2020 r.

Najistotniejsze z punktu widzenia przedsiębiorcy przepisy, które wejdą w życie w innym dniu niż dzień następujący po dniu ogłoszenia, to:

- art. 387¹ kodeksu cywilnego, art. 952¹ kodeksu postępowania cywilnego – które wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia,
- art. 68ge i 68gg ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, art. 9 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w znowelizowanym brzmieniu – które wejdą w życie z dniem 1 lipca 2020 r.,
- art. 4 i 4a ustawy o COVID-19 w znowelizowanym brzmieniu – które wejdą w życie z dniem 25 maja 2020 r.,
- art. 15zzj ustawy o COVID-19 – który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 maja 2020 r.,
- art. 31m¹ ustawy o COVID-19 – który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 7 marca 2020 r.

PODPISY

PODPISY

OPRACOWAŁ:

ZESPÓŁ KANCELARII RADCÓW PRAWNYCH

MIROŚLAWSKI GALOS MOZES Sp. j. w Sosnowcu